

CONFIANÇA PLENA

Delfí Dalmau i Argemir (Lliçà)

Circumstàncies de la vida feren que anés a parar en una escola vallesana cap a l'any 60. Allà vaig donar-hi classes de batxillerat, el d'aquell temps, que començava cap als onze anys. Doncs bé, malgrat que els llibres de text eren tots en castellà, que calia passar els exàmens als instituts de Barcelona en castellà, sempre vaig parlar amb els alumnes, sempre, en català, i les classes, llevat de segons quin tipus de matèria, totes en català.

Els primers dies allò va xocar. Dir «menys» per «menos» o «trecat» en lloc de «quebrado», o «vaixell» i no «barco», etc. feu el seu impacte. Entre els alumnes, n'hi havia de clarament de parla castellana, fills de guàrdies civils i d'altres autoritats. Mai, mai, cap pare o mare, no se'n va queixar o sorprendre. Eren d'altres temps, direu. I tant, que eren d'altres temps. Recordo que algunes vegades es van organitzar, a tot l'estat, unes eleccions absolutament irrellevants i antidemocràtiques. Figureu-vos si eren d'altres temps que tots, fins els més furibunds antifranquistes de la població, anaren dòcilment a votar, temerosos d'aquells duríssims temps, tot i sabent que el Règim usaria els vots com a argument de legitimitat.

A mi, us ho ben asseguro, mai ningú no se'm va queixar. Fins i tot vaig prendre el costum d'advertir, quan els pares demanaven per inscriure el fill o la filla a l'escola, que la llengua natural de conversa i àdhuc de moltes classes seria el català. Tots els pares, també els d'origen foraster, van acceptar-ho de bona gana. Volien que els fills fossin ciutadans de casa nostra i per això trobaven millor que el català fos per a ells la llengua de cultura.

Avui les coses han canviat. Els catalans mateixos, no cal dir els altres, fem certes vorees al català: el parlem poc, amb mal accent, ens embarquem amb el castellà a la més mínima i fem ús de castellanismes, sense cap vergonya. Els estudiants s'hi apliquen com una assignatura més, sense convicció, i és la seva llengua! Ai si ressuscités Pompeu Fabra!

Som en uns altres temps. Què ha passat? El llop s'ha vestit d'ovella? Com que sembla que ja no som perseguits, no hi ha reacció a favor. Però els enemics de sempre hi són, castellanistes, lerrouxistes, i treballen contra. Cal denunciar-los, cal descobrir-los, cal que siguem conscients que encara som perseguits i que ens hi va la nostra existència. LLENGUA NACIONAL, per això, ens és necessària.

Però els nostres problemes no ens han de crear alarmisme o pessimisme, ja que ens abocaria a la renúncia, a l'abandonisme de la nostra autèntica identitat.

Tenim el camí ple d'obstacles, però l'actual llibertat es pot aprofitar, les institucions polítiques hi poden fer molt, però sempre serà fonamental la convicció amb què els catalans ens posem a defensar la nostra llengua, el seu ús constant, amb la màxima correcció, sense claudicacions, per petites que siguin. Estic tan convençut que a la llarga, no massa llarga, en sortirem triomfants, que em dol en l'ànima aquell tarannà de vençuts que se sent sovint en boca de gent decebuda i claudicant. Un país que té institucions civils tan fortes i sòlides com, poso alguns exemples coneguts per tots, l'Orfeó Català, el Centre Excursionista de Catalunya, el Monestir de Montserrat, la Fundació Bernat Metge, el Futbol Club Barcelona, l'Ateneu Barcelonès, el Patronat d'Estudis Ausonencs, etc. no podrà ser mai aixafat. Un país amb saba, amb vitalitat constantment demostrada trobarà noves forces per a reorientar amb empenta la seva vida i la seva llengua.

Fora pors, fora fantasmes!